

Ю. М. Дзюраx,
доктор філософії за спеціальністю публічне управління та адміністрування, доцент,
доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7131-7468>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.5.360

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Yu. Dziurakh,
Doctor of Philosophy in Public Management and Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Administrative and Financial Management, Lviv Polytechnic National University

APPROACHES TO ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP
PROJECTS IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF REGIONS
AND POST-WAR ECONOMY RECONSTRUCTION OF UKRAINE

У статті розглядаються сучасні підходи до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства у контексті післявоєнної відбудови економіки України. Автор акцентує увагу на тому, що традиційні методи оцінювання, які переважно базуються на фінансово-економічних показниках, не забезпечують комплексного врахування соціальних, стратегічних, регіональних та інституційних аспектів, що особливо важливо в умовах високої невизначеності, підвищеного ризику та обмежених ресурсів. Водночас ефективність проєктів ДПП доцільно розглядати у ширшому контексті функціонування держави в умовах глобальних загроз — воєнних, енергетичних, фінансових та продовольчих, де партнерські проєкти виступають інструментом державної фінансової підтримки бізнесу, стабілізації підприємницького середовища та зниження системних ризиків.

У статті виділено ключові особливості післявоєнного контексту: підвищений рівень невизначеності та ризиків, стратегічну орієнтацію на довгострокові результати, необхідність узгодження проєктів із регіональними стратегіями відновлення та інноваційного розвитку, цифрової трансформації публічного управління, впровадження інноваційних технологій, розвитку smart-інфраструктури та формування регіональних інноваційних екосистем, а також важливість оцінки мультиплікативних ефектів для економіки регіонів.

The article examines modern approaches to assessing the effectiveness of public-private partnership projects in the context of the post-war reconstruction of the Ukrainian economy. The analysis of literature and practice has shown that modern methodologies for assessing the effectiveness of PPP projects require adaptation to the conditions of post-conflict reconstruction

and the integration of multi-criteria models that allow taking into account both the economic feasibility of the project and its social and strategic value for the region. The article highlights the key features of the post-war context: an increased level of uncertainty and risks, a strategic focus on long-term results, the need to align projects with regional strategies for recovery and innovative development, digital transformation of public administration, the introduction of innovative technologies, the development of smart infrastructure and the formation of regional innovation ecosystems, as well as the importance of assessing multiplier effects for the regional economy.

Based on the analysis, an integrated approach to assessing the effectiveness of PPP projects is proposed, which includes financial and economic, budgetary, socio-economic, strategic, multiplicative and institutional dimensions. Each of them is characterized by appropriate performance indicators and assessment methods, which allows for a comprehensive determination of both direct and indirect impact of PPP projects on the regional economy and social sphere. An integrated approach allows combining the interests of the state, local communities, private investors and international financial organizations, ensuring transparency of management, effective risk allocation and resource optimization. The conclusions of the article emphasize that the use of an integrated approach contributes to informed decision-making, increases investment efficiency, ensures sustainable infrastructure restoration and stimulates innovative development of the regions of Ukraine.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, ефективність проектів, продовольча безпека, цивільно-військове співробітництво, інноваційний розвиток, ризик-менеджмент, соціально-економічна ефективність, глобальні загрози, державна підтримка бізнесу, післявоєнна відбудова.

Key words: public-private partnership, project effectiveness, food security, civil-military cooperation, innovative development, risk management, socio-economic efficiency, global threats, state support for business, post-war reconstruction.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах трансформації соціально-економічного розвитку України особливого значення набуває проблема ефективного відновлення регіонів, що зазнали значних руйнувань унаслідок повномасштабної війни. Післявоєнна відбудова потребує не лише масштабних фінансових ресурсів, а й упровадження інноваційних підходів до управління інфраструктурними, соціальними та виробничими проєктами. У цьому контексті державно-приватне партнерство (ДПП) розглядається як один із ключових інструментів мобілізації приватного капіталу, управлінських компетенцій і технологічних рішень для досягнення стратегічних цілей відновлення та сталого розвитку регіонів України.

У сучасних умовах глобальних загроз — воєнних, енергетичних, продовольчих, фінансових та технологічних — ефективність державно-приватного партнерства слід розглядати не лише як інструмент відбудови, а як елемент державної фінансової політики підтримки бізнесу та стимулювання економічної активності. ДПП інтегрується в систему антикризових фінансових механізмів, що включають державні гарантії, компенсаційні програми, податкові стимули, механізми співфінансування інноваційних проєктів та інструменти розвитку малого і середнього підприємництва.

У такому контексті оцінювання ефективності проєктів ДПП набуває ширшого значення — як інструмент визначення їх внеску у зміцнення економічної безпеки держави, підтримку стратегічних секторів економіки, забезпечення продовольчої стійкості та розвиток цифрової інфраструктури регіонів.

Світова та вітчизняна практика засвідчує, що успішна реалізація проєктів ДПП значною мірою залежить від якості їх попереднього обґрунтування та подальшого оцінювання ефективності. В умовах післявоєнної відбудови традиційні підходи до оцінювання, зосереджені переважно на фінансово-економічних показниках, виявляються недостатніми. Зростає потреба в комплексних методологіях, які враховують соціальні, інституційні, інноваційні та регіональні аспекти, а також рівень ризиків, притаманних нестабільному макроекономічному та безпековому середовищу. Особливої актуальності набуває питання узгодження інтересів держави, місцевих громад і приватних інвесторів у довгостроковій перспективі.

З огляду на зазначене, дослідження підходів до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства в контексті післявоєнної відбудови економіки України є актуальним і науково значущим. Воно спрямоване на систематизацію існуючих методів оцінювання, виявлення їхніх переваг і обмежень, а також обґрунтування доцільності впровадження інтегрованих підходів, адаптованих до специфіки сучасних викликів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Наукові дослідження щодо оцінювання ефективності проєктів ДПП значно активізувалися, що пояснюється як глобальними трендами ефективного використання механізму партнерства для розвитку інфраструктури та інновацій, так і нагальною потребою української економіки у відбудові після повномасштабної війни. У вітчизняних публікаціях дедалі частіше розглядаються як традиційні аспекти оцінювання ефективності проєктів Вороніна-Пригодій Д. [1], Салун М., Заславська К. [2], Цвірко К. [3], так і нові комплексні підходи, орієнтовані на адаптацію до постконфліктних умов Жигалкевич Ж. [4], Чальцева О., Лобода Д. [5], Щур Р., Кропельницький А. [6]. У роботі Кузнєцової А., Кліпкової О. та Маслова В. [7] узагальнено сучасні методологічні підходи до оцінювання ефективності проєктів ДПП, що включають інвестиційні, економічні, фінансові та соціальні виміри, і підкреслено необхідність агрегувати різні підходи в єдину методику комплексного аналізу ефективності. Сучасні вітчизняні дослідження також фокусуються на комплексних аспектах оцінювання ДПП. Так, у статті Крилової І. та Глуценка Г. [8] здійснено оцінювання ефективності механізмів реалізації ДПП в Україні, акцентуючи увагу на інституційному середовищі, регуляторних механізмах, ролі електронних систем і важливості багатофакторного підходу, що включає фінансові та нефінансові показники.

Питання оцінювання ефективності в сучасних умовах розглядається й у дослідженнях Рибки О. [9], де пропонуються індикатори ефективності інноваційного управління розвитком ДПП, підкреслюючи необхідність мобілізації ресурсів та адаптивності до змін соціально-економічного середовища під час реконструкції після війни. Також звертається увага на результати дослідження, присвяченого функціонуванню ДПП за умов високого ризику в Україні — зокрема у сфері будівництва та житлового сектора (Немировська О. [10]), де PPP-моделі демонструють розширений термін повернення інвестицій і вплив державних гарантій на зменшення ризиків, що є важливим у післявоєнному відновленні.

Інституційний аспект ДПП розглядається у роботі Пророчука М. [11], де аналізується практика застосування механізмів ДПП в інфраструктурі України з урахуванням нормативно-правового поля та організаційної структури, що впливає на ефективність реалізації проєктів. Окремі дослідження присвячені і прикладним аспектам — наприклад, аналіз нормативних ініціатив щодо розвитку ДПП для післявоєнної відбудови в Україні (Гавриш О., Юхнов Б., Сурай А. [12]) або аналіз історичних перспектив використання ДПП для реконструкції України, що акцентують увагу на прикладах європейських країн з досвідом післявоєнного розвитку.

Таким чином, сучасна наукова література поступово рухається від суто фінансового аналізу проєктів ДПП до більш комплексних моделей, що включають соціальні, інституційні, стратегічні та регіональні аспекти ефективності. Вітчизняні та міжнародні дослідження свідчать про зростаючу потребу інтеграції багатокритеріального оцінювання, що відповідає викликам

післявоєнної відбудови та інноваційного розвитку економіки.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є дослідження існуючих підходів до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства та формування інтегрованого підходу, який враховує економічні, соціальні, стратегічні, регіональні та інституційні аспекти, з урахуванням специфіки післявоєнної відбудови економіки України, а також визначення ролі проєктів ДПП у реалізації державної фінансової підтримки бізнесу в умовах глобальних загроз, обґрунтування їх впливу на інноваційний розвиток регіонів в умовах цифровізації та оцінювання їх значення для забезпечення продовольчої безпеки як складової національної стійкості.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У науковій літературі сформувалося декілька основних підходів до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства:

1. Фінансово-економічний підхід. Передбачає використання класичних інвестиційних показників (NPV, IRR, PI, термін окупності), що дозволяють оцінити доцільність проєкту з позиції приватного інвестора. Недоліком цього підходу є обмежене врахування суспільних і регіональних ефектів.

2. Бюджетний підхід. Орієнтований на оцінювання впливу проєкту на державні та місцеві бюджети, зокрема співвідношення бюджетних витрат і доходів. У післявоєнних умовах цей підхід є важливим, але недостатнім для комплексної оцінки.

3. Соціально-економічний підхід. Спрямований на визначення суспільної корисності проєкту, включаючи зайнятість, розвиток людського капіталу, доступність послуг і покращення якості життя населення.

4. Підхід "витрати-вигоди" (Cost-Benefit Analysis). Підхід "витрати-вигоди" базується на порівнянні дисконтованих витрат і вигод проєкту, включаючи як економічні, так і соціальні ефекти. Він широко застосовується міжнародними фінансовими організаціями при оцінюванні великих інфраструктурних проєктів ДПП.

5. Ризик-орієнтований підхід. Ризик-орієнтований підхід зосереджується на ідентифікації, оцінюванні та розподілі ризиків між державним і приватним партнерами, а також на визначенні здатності проєкту зберігати ефективність в умовах невизначеності.

6. Порівняльний підхід. Порівняльний підхід передбачає зіставлення реалізації проєкту через механізм ДПП з альтернативним сценарієм традиційного бюджетного фінансування. Його метою є обґрунтування доцільності застосування саме форми ДПП.

З метою систематизації наукових підходів до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства та визначення можливостей їх застосування в умовах післявоєнної відбудови економіки України

Таблиця 1. Традиційні підходи до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства

Підходи до оцінювання	Переваги використання	Обмеження використання в контексті врахування специфіки післявоєнної відбудови економіки
Фінансово-економічний	Дає змогу оцінити комерційну доцільність проєкту; є зрозумілим і стандартизованим; широко застосовується в міжнародній практиці.	Не враховує соціальні та регіональні ефекти; чутливий до макроекономічної нестабільності; занижує цінність проєктів із високою суспільною значущістю; не враховує стратегічну цінність об'єктів для оборони.
Бюджетний	Дозволяє оцінити фінансову доцільність ДПП; важливий в умовах дефіциту бюджетних ресурсів; сприяє контролю бюджетних ризиків.	Орієнтований на коротко- та середньостроковий ефект; не враховує довгострокові мультиплікативні вигоди; ігнорує інноваційний потенціал.
Соціально-економічний	Відображає суспільну значущість проєктів; особливо актуальний для відновлення соціальної інфраструктури; сприяє досягненню цілей сталого розвитку.	Складність кількісної оцінки; значна частка експертних суджень; обмежена порівняльність результатів. Часто ігнорує потреби військовослужбовців та ветеранів у межах цивільно-військового співробітництва.
Витрати-вигоди	Забезпечує комплексну оцінку; широко застосовується міжнародними фінансовими організаціями; придатний для великих інфраструктурних проєктів.	Високі вимоги до якості даних; складність монетизації соціальних та екологічних ефектів; чутливість до припущень у післявоєнних умовах.
Ризик-орієнтований	Дозволяє адаптувати проєкти до умов нестабільності; сприяє обґрунтованому розподілу ризиків; актуальний у післявоєнний період.	Не дає цілісної оцінки результативності; потребує складних інструментів аналізу; залежить від якості інституційного середовища.
Порівняльний	Дає змогу обґрунтувати вибір форми реалізації; підвищує прозорість рішень; поширений у практиці ЄС.	Потребує значного обсягу достовірних даних; складний для застосування в умовах післявоєнної невизначеності.

Джерело: сформовано автором.

доцільно узагальнити основні традиційні методології оцінювання. У табл. 1 відображено зміст ключових підходів, а також їх переваги та обмеження з урахуванням підвищеного рівня невизначеності, дефіциту ресурсів і стратегічної орієнтації на інноваційний розвиток регіонів.

Наведені в табл. 1 традиційні підходи до оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства засвідчують, що кожен із них характеризується певною аналітичною цінністю, однак має суттєві обмеження щодо самостійного застосування в умовах післявоєнної відбудови. Домінування фінансово-бюджетних критеріїв не дозволяє повною мірою врахувати соціальні, інноваційні та регіональні ефекти проєктів ДПП. Це обґрунтовує доцільність використання інтегрованих багатокритеріальних підходів, які поєднують економічні, соціальні, інституційні та ризик-орієнтовані складові оцінювання з метою підвищення результативності управлінських рішень у процесі відновлення та сталого розвитку регіонів України.

Післявоєнна відбудова економіки України зумовлює необхідність адаптації існуючих підходів до оцінювання ефективності ДПП. Серед ключових особливостей слід виокремити:

1. Підвищений рівень невизначеності та ризиків. Війна призводить до значної турбулентності зовнішнього і внутрішнього середовища, що ускладнює прогнозування соціально-економічних результатів інвестиційних проєктів. У таких умовах традиційні оцінки, що базуються на стабільних очікуваннях доходів і витрат, втрачають передбачувальність. У зв'язку з цим сучасні дослідження з управління стратегічним та інвестиційним ризиком [13] підкреслюють важливість врахування невизначеності зовнішнього середовища у процесі оцінювання ефективності: причому аналіз ризиків має стати невід'ємною частиною оцінювальних моделей, що дозволяє ідентифікувати потенційні невдачі та коливання результатів реалізації проєктів ДПП.

Післявоєнні умови посилюють роль ризик-орієнтованого підходу, що дозволяє включати в оцінки ризик системних змін, нестабільності фінансових та ресурсних потоків, а також змін зовнішніх умов (безпека, регуляторне

середовище тощо). Це гарантує, що оцінювання ефективності не є ілюзорно стабільним у турбулентних умовах, а відображає реальні варіації можливих результатів.

2. Стратегічна орієнтація на довгострокові результати. У післявоєнній реконструкції ключовим завданням є не лише відновлення зруйнованої інфраструктури, а трансформація економіки на основі довгострокових стратегічних цілей. Така орієнтація потребує оцінювання, що виходить за межі традиційних фінансових показників і включає аналіз сталого розвитку, конкурентоспроможності, інноваційного потенціалу і міжрегіональних ефектів. У міжнародній літературі [14] підкреслюється, що проєкти ДПП, які узгоджені з національною або регіональною стратегією розвитку, мають потенціал не лише задовольняти короткострокові потреби, але й забезпечувати стійкий економічний ріст, створення робочих місць та модернізацію інфраструктури в довгостроковій перспективі. Це важливо, оскільки традиційні оцінки можуть ігнорувати стратегічну перспективу та зовнішні мультиплікативні ефекти, що мають вирішальне значення для відновлення і сталого розвитку. Стратегічна орієнтація означає також включення показників, що оцінюють реалізацію довгострокових цілей регіонального розвитку, таких як підвищення інноваційної спроможності, покращення якості життя населення та інтеграція регіональних ринків.

Окрім цього важливу роль відіграє трансформація економіки України в умовах післявоєнного відновлення, що відбувається на засадах цифровізації управління, впровадження індустрії 4.0, розвитку smart-інфраструктури та цифрових сервісів публічного управління. У цьому контексті проєкти ДПП виступають інструментом модернізації регіональних економічних систем, розвитку цифрових платформ, інноваційних кластерів, індустріальних та агротехнологічних парків.

Оцінювання ефективності таких проєктів повинно включати показники цифрової зрілості регіону, рівень інтеграції ІТ-рішень у виробничі процеси, створення інноваційних екосистем, розвиток data-driven управління та цифрових сервісів для бізнесу і населення.

3. Узгодження проєктів ДПП із регіональними стратегіями відновлення та інноваційного розвитку. Ефективність

проектів ДПП значною мірою залежить від того, наскільки вони узгоджуються з загальними стратегіями регіонального розвитку. Такий підхід відповідає принципам стратегічного планування та забезпечує синергію між інвестиційними проектами і місцевими пріоритетами. Зокрема, сучасні методики оцінювання соціально-економічних результатів післявоєнного відновлення пропонують використовувати територіально-орієнтований підхід, який враховує особливості конкретних регіонів та їхню потребу у стабілізації економіки і соціальних структур [15].

Цей підхід сприяє тому, щоб оцінювання ефективності ДПП не було абстрактним процесом, а безпосередньо корелювало із завданнями регіонального планування, враховувало локальні потреби, потенції та вплив на міжрегіональні диспропорції.

4. Оцінювання мультиплікативних ефектів для економіки регіонів. Сучасні дослідження показують, що вплив ДПП виходить далеко за межі прямих фінансових результатів проекту та включає потенційні мультиплікативні та просторові ефекти, що мають важливе значення для розбудови регіональної економіки. Наприклад, емпіричні дослідження показують, що інвестиції через ДПП у транспортну інфраструктуру можуть мати значні ефекти економічного зростання та просторових "спадкових" впливів (spillover effects), що сприяють інтеграції регіональної економіки і мультиплікації позитивних результатів у суміжних секторах [16].

З урахуванням сучасних викликів пропонується інтегрований підхід до оцінювання ефективності проектів ДПП в контексті післявоєнної відбудови економіки України (табл. 2), який передбачає поєднання таких груп показників:

1. Економічна ефективність — фінансові результати та інвестиційна привабливість.
2. Бюджетна ефективність — вплив на державні та місцеві фінанси.

3. Соціальна ефективність — вплив на зайнятість, доступність послуг і соціальну стабільність.

4. Інноваційна ефективність — рівень технологічного оновлення та цифровізації.

5. Регіональна ефективність — внесок у збалансований розвиток територій і зменшення міжрегіональних диспропорцій.

6. Ризикостійкість — здатність проекту функціонувати в умовах нестабільності.

Застосування такого підходу дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень і забезпечити відповідність проектів ДПП стратегічним цілям післявоєнного розвитку України.

Запропонований інтегральний підхід демонструє, що оцінювання ефективності проектів ДПП у післявоєнних умовах має бути комплексним і включати не лише фінансово-економічні показники, а й соціальні, стратегічні, мультиплікативні та інституційні аспекти. Такий підхід дозволяє враховувати підвищений рівень ризиків та невизначеності, оцінювати довгострокові ефекти проектів, узгоджувати їх із регіональними стратегіями відновлення та інноваційного розвитку, а також вимірювати непрямий економічний та соціальний вплив на регіональні економіки. Використання цієї моделі забезпечує більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень, підвищує ефективність інвестиційних проектів і сприяє сталому відновленню та розвитку регіонів України.

Запропонований інтегрований підхід до оцінювання ефективності проектів ДПП в контексті післявоєнної відбудови економіки України забезпечує баланс між економічною доцільністю, соціальною користю та стратегічною доцільністю у довгостроковій перспективі [17—23]:

1. Держава: отримує інструмент оцінювання проектів з урахуванням стратегічних та регіональних цілей, довгострокового економічного ефекту та мультиплікативного впливу. Підхід дозволяє мінімізувати

Таблиця 2. Інтегрований підхід до оцінювання ефективності проектів державно-приватного партнерства в контексті післявоєнної відбудови економіки України

Вимір оцінювання	Ключові показники	Методи та інструменти оцінювання	Обґрунтування у контексті післявоєнної відбудови економіки
Фінансово-економічний	NPV, IRR, PI, термін окупності, співвідношення витрати/вигоди.	Дисконтований аналіз грошових потоків, фінансове моделювання.	Оцінювання економічної доцільності та привабливості проекту для приватного інвестора.
Бюджетний / фінансовий	Вплив на державний і місцевий бюджети, бюджетна ефективність, співвідношення витрат та доходів.	Аналіз бюджетних потоків, фінансовий контроль, сценарне планування.	Врахування обмежених ресурсів та мінімізація ризиків бюджетного дефіциту.
Соціально-економічний	Зайнятість, доходи населення, доступність та якість послуг, соціальна стабільність.	Соціологічні дослідження, методи СВА (Cost-Benefit Analysis), мультикритеріальні оцінки.	Вимірювання суспільної користі проектів у післявоєнних регіонах, відновлення соціальної інфраструктури.
Стратегічний / регіональний	Узгодженість з регіональними стратегіями, внесок у сталий розвиток, інноваційна спроможність.	Порівняльний аналіз, стратегічне планування, Value for Money.	Підвищення довгострокового ефекту проектів та інтеграція у відновлення і розвиток регіонів.
Мультиплікативний	Економічні ефекти spillover, розвиток суміжних галузей, стимулювання МСБ, локальні інвестиції.	Економетричні моделі, моделювання ланцюгів доданої вартості, індикатори мультиплікативного ефекту.	Визначення повного соціально-економічного впливу та довгострокових результатів для регіональної економіки.
Інституційний / управлінський	Якість взаємодії між державою та приватним сектором, прозорість управління, розподіл ризиків.	SWOT-аналіз, ризик-менеджмент, KPI для управлінських процесів.	Забезпечення ефективної реалізації проектів у складних умовах та збереження довіри партнерів.
Безпеково-резильєнтний	Коефіцієнт подвійного використання об'єкта, рівень інтеграції в плани цивільного захисту, готовність персоналу до дій у межах національного спротиву.	Стрес-тестування інфраструктури, аудит безпекових ризиків.	Забезпечення живучості економіки регіону в умовах тривалого конфлікту або загрози повторної агресії.

Джерело: сформовано автором.

Таблиця 3. Узгодження інтегрованого підходу до оцінювання ефективності проєктів ДПП в контексті післявоєнної відбудови економіки України з інтересами стейкхолдерів у довгостроковій перспективі

Стейкхолдери	Інтереси у довгостроковій перспективі	Як інтегрований підхід враховує інтереси стейкхолдерів
Держава	Сталий економічний розвиток, реалізація стратегічних цілей, контроль бюджетних витрат, мінімізація ризиків.	Включає стратегічні та регіональні критерії, оцінку мультиплікативного ефекту, управління ризиками, прозорість процесу.
Місцеві громади	Покращення соціальної інфраструктури, доступність послуг, робочі місця, економічне зростання регіону.	Оцінює соціальні ефекти, враховує локальні потреби, сприяє розвитку інфраструктури і створенню економічних мультиплікаторів.
Приватні інвестори	Доходність інвестицій, передбачуваність ризиків, стабільність і прозорість механізмів.	Фінансово-економічні показники, аналіз ризиків, оцінка довгострокової окупності та стійкості проєктів.
Міжнародні фінансові організації, донори, НУО	Ефективне використання ресурсів, прозорість, досягнення соціально-економічного ефекту.	Мультикритеріальна оцінка ефективності, показники соціального та економічного впливу, звітність і моніторинг.
Наукове та експертне середовище	Доступ до даних, оцінка ефективності, вироблення рекомендацій.	Забезпечує комплексну аналітичну базу для досліджень і стратегічних рекомендацій.
Сили оборони та органи цивільно-військового співробітництва	Надійність тилового забезпечення, доступ до критичної інфраструктури, використання технологічних рішень приватного партнера для оборонних потреб.	Інтегрований підхід забезпечує координацію між приватним інвестором та військовим командуванням.

Джерело: сформовано автором.

бюджетні ризики, забезпечити прозорість управління і досягнення соціально значущих цілей.

2. Місцеві громади: виграють через оцінку соціальних ефектів проєкту — підвищення доступності послуг, створення робочих місць, розвиток інфраструктури, стимулювання локальної економіки. Інтегративний підхід враховує локальні потреби та пріоритети регіональної відбудови.

3. Приватні інвестори: отримують зрозумілі фінансово-економічні критерії ефективності, а також оцінку ризиків і потенційних вигід, що підвищує передбачуваність доходів і стабільність інвестицій у довгостроковій перспективі.

4. Інші стейкхолдери (МФО, громадські організації, наукове співтовариство): можуть користуватися прозорою та комплексною системою оцінювання для обґрунтування фінансування, моніторингу та оцінки впливу проєктів, а також для формування рекомендацій щодо стратегічних інвестиційних рішень.

Інтегрований підхід забезпечує синергію інтересів усіх стейкхолдерів, поєднуючи економічну доцільність, соціальну значущість і стратегічну цінність проєктів ДПП у довгостроковій перспективі (табл. 3).

Табл. 3 демонструє, що запропонований інтегрований підхід до оцінювання ефективності проєктів ДПП забезпечує баланс інтересів усіх ключових стейкхолдерів. Він поєднує фінансово-економічну доцільність із соціальною значущістю та стратегічною орієнтацією на довгострокові результати, враховує локальні потреби регіонів і мультиплікативні ефекти проєктів. Використання такого підходу сприяє підвищенню прозорості управління, зменшенню ризиків, обґрунтованому залученню інвестицій і комплексному відновленню економіки України.

В умовах глобальних продовольчих ризиків та воєнних загроз забезпечення продовольчої безпеки стає стратегічним завданням державної політики. Проєкти ДПП у сфері агропереробки, логістики, зберігання продукції, розвитку агротехнологій та цифрового моніторингу земельних ресурсів формують основу регіональної продовольчої стійкості.

Інтегрований підхід до оцінювання ефективності повинен включати показники:

- приріст виробничих потужностей агросектору;
- стабільність ланцюгів постачання;

- рівень локалізації виробництва;
- диверсифікацію ринків збуту;
- внесок у експортний потенціал регіону.

Такий підхід дозволяє оцінювати ДПП як інструмент зміцнення продовольчої незалежності держави.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведений аналіз показав, що оцінювання ефективності проєктів державно-приватного партнерства (ДПП) в умовах післявоєнної відбудови економіки України потребує комплексного, інтегрованого підходу, який враховує економічні, соціальні, стратегічні, регіональні та інституційні аспекти, а також довіру між громадою, бізнесом та армією. Традиційні методи оцінювання, орієнтовані переважно на фінансово-економічні показники, не забезпечують повної картини ефективності проєктів у контексті високої невизначеності, підвищених ризиків та необхідності довгострокового розвитку регіонів.

Запропонований інтегрований підхід дозволяє:

- оцінювати фінансову доцільність і економічну ефективність проєктів;
- враховувати соціальні ефекти та вплив на зайнятість і доступність послуг;
- оцінювати узгодженість проєктів із регіональними стратегічними пріоритетами та інноваційним розвитком;
- враховувати мультиплікативні ефекти та непрямі економічні результати;
- підвищувати прозорість, управлінську ефективність і контроль ризиків у процесі реалізації проєктів.

Інтеграція інтересів держави, місцевих громад, приватних інвесторів та інших стейкхолдерів у процес оцінювання сприяє більш збалансованому прийняттю рішень, оптимізації ресурсів та максимізації суспільного ефекту від реалізації проєктів ДПП. Таким чином, застосування запропонованого підходу створює методологічне підґрунтя для сталого відновлення та інноваційного розвитку регіонів України, забезпечуючи довгострокову економічну, соціальну та стратегічну ефективність інвестиційних проєктів.

Водночас інтегрований підхід дозволяє розглядати проєкти ДПП як складову державної фінансової

підтримки бізнесу в період глобальних загроз, інструмент цифрової трансформації регіонального управління та механізм зміцнення продовольчої безпеки держави. Таким чином, ефективність ДПП набуває системного виміру — як фактору економічної стійкості, інноваційної модернізації та стратегічної безпеки України.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні практично-орієнтованих методик інтегрованого оцінювання ефективності проєктів ДПП з урахуванням ризиків, мультиплікативних ефектів та специфіки регіонального відновлення України.

Література:

1. Вороніна-Пригодій Д. Індикатори оцінювання ефективності проєкту публічно-приватного партнерства у галузі професійної освіти: європейський досвід. Професійна педагогіка. 2024. № 2 (29). С. 21—37. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.29.21-37>.
2. Салун М. М., Заславська К. А. Методичний інструментарій оцінки стійкості соціальних проєктів на засадах публічно-приватного партнерства. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 18. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/974> (дата звернення: 11.02.2026).
3. Цвірко К. В. Інструменти оцінки проєктів публічно-приватного партнерства. Наукові перспективи. 2024. № 8 (50). С. 535—545. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8\(50\)-535-545](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8(50)-535-545).
4. Жигалкевич Ж. М. Стратегічне управління розвитком державного-приватного партнерства в умовах повоєнної трансформації економіки. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2025. № 1. С. 148—158. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.1.11>.
5. Чальцева О. М., Лобода Д. О. Державно-приватне партнерство як перспективний механізм повоєнного відновлення України. Public Networks and Communications. 2024. № 2. С. 11—18. DOI: <https://doi.org/10.31558/3083-5895.2024.2.2>.
6. Щур Р., Кропельницький А. Особливості реалізації державного-приватного партнерства на регіональному рівні. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2023. № 1 (19). С. 219—226. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.219-226>.
7. Кузнєцова А., Кліпкова О., Маслов В. Методологія оцінювання ефективності проєктів державного-приватного партнерства. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. № 6 (41). С. 339—349. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcftp.v6i41.251466>.
8. Крилова І., Глущенко Г. Оцінка ефективності чинних механізмів реалізації державного-приватного партнерства в Україні. Філософія та управління. 2025. № 5 (9). URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/fag/article/view/244/233> (дата звернення: 11.02.2026).
9. Rybka O. Indicators of the effectiveness of innovative management of public-private partnership development. Management. 2025. Vol. 1 (41). P. 102—111. DOI: <https://doi.org/10.30857/2415-3206.2025.1.7>.
10. Nemyrovska O. Analysis of the influence of public-private partnership assets on the stabilization of the Ukrainian economy from 2014 to 2023. Economic and Regional Studies. 2025. Vol. 18 (2). P. 190—205. DOI: <https://doi.org/10.2478/ers-2025-0016>.
11. Prorochuk M. Institutional analysis of the practice of application of public-private partnership in the field of infrastructure of Ukraine. Public Administration and Law Review. 2021. Vol. 1. P. 21—35. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2021-1-36>.
12. Гавриш О., Юхнов Б., Сурай А. Розвиток державно-приватного партнерства в процесі повоєнної відбудови України: аналіз законодавчих ініціатив. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. 2024. № 18 (36). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/648> (дата звернення: 11.02.2026).
13. Довбня С., Пономаренко Р. Розвиток функціонального підходу до стратегічного планування в умовах підвищеної мінливості та ризикованості зовнішнього середовища. Економіка та суспільство. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3545/3475> (дата звернення: 11.02.2026).
14. Akomolehin O. F. Evaluating the role of public-private partnerships (PPPs) in financing large-scale infrastructure projects: implications for economic growth and risk allocation. International Journal of Innovative Science and Research Technology. 2025. Vol. 396. P. 522—536. DOI: <https://doi.org/10.38124/ijisrt/25nov396>.
15. Мартинович Н. О. Комплекс показників оцінювання соціально-економічних результатів та ефективності відновлення зруйнованих територій через війну. Економіка та право. 2022. № 4 (67). С. 57—71. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.04.057>.
16. Chen B. Public-private partnership infrastructure investment and sustainable economic development: an empirical study based on efficiency evaluation and spatial spillover in China. Sustainability. 2021. Vol. 13 (15), 8146. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/15/8146> (дата звернення: 11.02.2026).
17. Дзюрах Ю. М. Удосконалення фінансово-економічних механізмів державно-приватного партнерства: інструменти забезпечення інноваційного розвитку та продовольчої безпеки України. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2025. Вип. 47. С. 124—129.
18. Дзюрах Ю. М. Напрями забезпечення продовольчої безпеки України в умовах російсько-української війни. Публічне управління та митне адміністрування. 2025. № 1 (44). С. 10—15.
19. Дєєва Н. Е., Хмурова В. В. Публічно-приватне партнерство: інтереси зацікавлених сторін. Економіка України. 2024. № 61/9(682). С. 99—111. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2018.09.099>.
20. Комаринець С. О. Удосконалення взаємодії влади та бізнесу в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2024. Вип. 1 (42). С. 84—90. DOI: <https://doi.org/10.32782/easteurope.42-12>.
21. Оболенський О. Ю., Косицька В., Огородник В. Розвиток публічно-приватного партнерства при формуванні стратегій місцевого розвитку в умовах повоєнної відбудови. Збірник наукових праць "Вчені записки". 2024. № 35 (2). С. 130—142. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.-35.24.02.11.075.081.
22. Стеців І. С., Стеців І. І., Дзюрах Ю. М., Чепіль Б. А. Проблеми державно-приватного партнерства в умовах цифровізації управлінських рішень у сфері національної безпеки України. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2024. № 4. С. 207—215.
23. Uddin S., Ong S., Matous P. Stakeholder engagement variability across public, private and public-private partnership projects: a data-driven network-based analysis. PLoS One. 2023. Vol. 6, 18 (1), e0279916. URL: <https://journals.->

plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0279916
(дата звернення: 11.02.2026).

References:

1. Voronina-Pryhodii, D. (2024), "Indicators for assessing the effectiveness of a public-private partnership project in the field of vocational education", *Professional Pedagogy*, vol. 2 (29), pp. 21—37. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.29.21-37>.
2. Salun, M. M. and Zaslavska, K. A. (2025), "Methodological tools for assessing the sustainability of social projects based on public-private partnership", *Current issues in economic sciences*, [Online], vol. 18, available at: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/974> (Accessed 11 February 2026).
3. Tsvirko, K. V. (2024), "Tools for assessing public-private partnership projects", *Scientific perspectives*, vol. 8 (50), pp. 535—545. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8\(50\)-535-545](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8(50)-535-545).
4. Zhyhalkevych, Zh. M. (2025), "Strategic management of the development of public-private partnership in the context of post-war economic transformation", *Journal of Strategic Economic Research*, vol. 1, pp. 148—158. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.1.11>.
5. Chaltseva, O. M. and Loboda, D. O. (2024), "Public-private partnership as a promising mechanism for post-war reconstruction of Ukraine", *Public networks and communications*, vol. 2, pp. 11—18. DOI: <https://doi.org/10.31558/3083-5895.2024.2.2>.
6. Shchur, R. and Kropelnytskyi, A. (2023), "Features of implementation of public-private partnership at the regional level", *Current problems of regional economic development*, vol. 1 (19), pp. 219—226. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.219-226>.
7. Kuznietsova, A., Klipkova, O. and Maslov, V. (2022), "Methodology for assessing the effectiveness of public-private partnership projects", *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 6 (41), pp. 339—349. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251466>.
8. Krylova, I. and Hlushchenko, H. (2025), "Evaluation of the effectiveness of existing mechanisms for implementing public-private partnership in Ukraine", *Philosophy and Management*, [Online], vol. 5(9), available at: <https://www.eu-scientists.com/index.php/fag/article/view/244/233> (Accessed 11 February 2026).
9. Rybka, O. (2025), "Indicators of the effectiveness of innovative management of public-private partnership development", *Management*, vol. 1 (41), pp. 102—111. DOI: <https://doi.org/10.30857/2415-3206.2025.1.7>.
10. Nemyrovska, O. (2025), "Analysis of the Influence of public-private partnership assets on the stabilization of the Ukrainian economy from 2014 to 2023", *Economic and Regional Studies*, vol. 18 (2), pp. 190—205. DOI: <https://doi.org/10.2478/ers-2025-0016>.
11. Prorochuk, M. (2021), "Institutional analysis of the practice of application of public-private partnership in the field of infrastructure of Ukraine", *Public Administration and Law Review*, vol. 1, pp. 21—35. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2021-1-36>.
12. Havrysh, O., Yukhnov, B. and Surai, A. (2024), "Development of public-private partnership in the process of post-war reconstruction of Ukraine: analysis of legislative initiatives", *Adaptive management: theory and practice*.

Economics series, [Online], vol. 18(36), available at: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/648> (Accessed 11 February 2026).

13. Dovbnia, S. and Ponomarenko, R. (2024), "Development of a functional approach to strategic planning in conditions of increased variability and riskiness of the external environment", *Economy and Society*, [Online], vol. 60, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3545/3475> (Accessed 11 February 2026).
14. Akomolehin, O. F. (2025), "Evaluating the role of public-private partnerships (PPPs) in financing large-scale infrastructure projects: implications for economic growth and risk allocation". *International Journal of Innovative Science and Research Technology*, vol. 396, pp. 522—536. DOI: <https://doi.org/10.38124/ijisrt/25nov396>.
15. Martynovych, N. O. (2022), "A set of indicators for assessing socio-economic results and the effectiveness of the restoration of territories destroyed by war", *Economics and Law*, vol. 4 (67), pp. 57—71. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.04.057>.
16. Chen, B. (2021), "Public-private partnership infrastructure investment and sustainable economic development: an empirical study based on efficiency evaluation and spatial spillover in China", *Sustainability*, [Online], vol. 13 (15), 8146, available at: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/15/8146> (Accessed 11 February 2026).
17. Dziurakh, Yu. M. (2025), "Improving the financial and economic mechanisms of public-private partnership: tools for ensuring innovative development and food security in Ukraine", *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*, vol. 47, pp. 124—129.
18. Dziurakh, Yu. M. (2025), "Directions for ensuring food security in Ukraine in the conditions of the Russian-Ukrainian war", *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*, vol. 1 (44), pp. 10—15.
19. Dieieva, N. E. and Khmurova V. V., (2024), "Public-private partnership: interests of stakeholders", *Ekonomika Ukrainy*, vol. 61/9 (682), pp. 99—111. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2018.09.099>.
20. Komarynets, S. O. (2024), "Improving the interaction between government and business in Ukraine. Eastern Europe: economy, business and management", *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, vol. 1 (42), pp. 84—90. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.42-12>.
21. Obolenskyi, O. Yu., Kosytska, V. and Ohorodnyk, V. (2024), "Development of public-private partnership in the formation of local development strategies in the conditions of post-war reconstruction", *Zbirnyk naukovykh prats "Vcheni zapysky"*, vol. 35 (2), pp. 130—142. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.35.24.02.11.075.081.
22. Stetsiv, I. S., Stetsiv, I. I., Dziurakh, Yu. M. and Chepil, B. A. (2024), "Problems of public-private partnership in the context of digitalization of management decisions in the sphere of national security of Ukraine", *State and Regions. Series: Public Administration and Administration*, vol. 4, pp. 207—215.
23. Uddin, S. Ong, S. and Matous, P. (2023), "Stakeholder engagement variability across public, private and public-private partnership projects: a data-driven network-based analysis", *PLoS One*, [Online], vol. 6/18(1), e0279916, available at: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0279916> (Accessed 11 February 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 16.02.26

Процеженовано / Revised: 24.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 10.03.26